

Wrocław, 2 lipca 2001 roku

WK.0913/407/K-23/01

**Pan
Jan Głowa
Wójt Gminy Dobroszyce**

**Rynek 16
56-410 Dobroszyce**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428 ze zmianami), w czasie od 5 kwietnia do 18 czerwca 2001 roku przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy, obejmując nią w szczególności 2000 rok. Na podstawie ustaleń kontroli sporządzony został protokół, którego egzemplarz przekazano Panu Wójtowi.

Z ustaleń kontroli wynika, że gospodarka finansowa Gminy w badanym okresie była prowadzona w zasadzie prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi. Wystąpiły jedynie stosunkowo nieliczne uchybienia, dotyczące zwłaszcza sfery realizacji lokalnych należności podatkowych.

W wyniku kontroli stwierdzone zostały następujące uchybienia:

Ze wszystkimi inkasentami (sołtysami) Gmina zawarła umowy – zlecenia na wykonywanie czynności inkasenta dopiero 29 grudnia 2000 roku. Z art. 27 § 2 ustawy - Ordynacja podatkowa, obowiązującej od 1 stycznia 1998, wynika, że powinny wcześniej być podjęte stosowne czynności cywilno-prawne, zabezpieczające interes Gminy w sytuacjach nieterminowego wpłacenia pobranych podatków przez inkasentów.

Nadmienia się, że w 1999 i 2000 roku wszyscy inkasenci rozliczali się z zebranych podatków po terminie ustawowym, określonym na podstawie art. 47 § 4 ustawy-Ordynacja podatkowa. W 1999 roku opóźnienia wynosiły od 1 do 8 dni, natomiast w 2000 roku od 1 do 9 dni. Od inkasentów nie pobrano należnych odsetek za zwłokę, które łącznie za dwa lata wyniosły 927 zł. Stanowi to o niedopełnieniu obowiązku, ustanowionego w art. 53 § 1 Ordynacji podatkowej.

Ponadto inkasenci nie złożyli przyrzeczenia o zachowaniu tajemnicy skarbowej, co jest wymagane na podstawie art. 294 § 1 i § 2 ustawy - Ordynacja podatkowa. W trakcie kontroli doprowadzono do złożenia odpowiednich oświadczeń przez inkasentów.

W 2000 roku organ podatkowy wystawił 176 nakazów płatniczych na łączne zobowiązanie pieniężne podatnikom, którzy byli zobowiązani do zapłaty tylko podatku rolnego. Pozostawało to w

sprzeczności z postanowieniami § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 21 grudnia 1999 r. w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego (Dz. U. Nr 105, poz. 1200), obligującego od 1 stycznia 2000 r. do wystawiania nakazów płatniczych na łączne zobowiązanie pieniężne wyłącznie podatnikom, zobowiązanym do zapłaty podatku rolnego, a będących jednocześnie podatnikami podatku od nieruchomości lub podatku leśnego.

Na podstawie zrealizowanych w 2000 roku podatków przez rolników ze wsi Dobroszyce, Sadków i Bartków stwierdzono, że wśród 38 naliczeń odsetek za zwłokę, w 13 przypadkach błędnie wyliczone zostały ich kwoty. Spowodowane było to wprowadzeniem do programu komputerowego zawyżonej stawki za jeden dzień zwłoki o 0,0022 %. Powodowało to pobieranie odsetek od podatników, którzy nie powinni ich zapłacić, ponieważ przy prawidłowo wprowadzonej do programu stawce nie przekraczałyby ustawowego progu 2 zł, poniżej którego organ podatkowy nie powinien podejmować czynności egzekucyjnych (§ 10a rozporządzenia Ministra Finansów z 31 grudnia 1997 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa Dz. U. Nr 162, poz. 1124). W trakcie kontroli wprowadzono do programu właściwą stawkę bazową do naliczania kwot odsetek za zwłokę w opłatach podatkowych.

Spośród skontrolowanych 18 decyzji podatkowych, wydanych przez Wójta w 2000 roku, we wszystkich jako podstawę prawną podano art. 10 ust. 1 nieobowiązującej ustawy z dnia 10 grudnia 1993 o finansowaniu gmin, a w 14 decyzjach powoływano się na niewłaściwe przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa. Także we wszystkich uchwałach Zarządu podjętych w 2000 roku w sprawie zakupu nieruchomości gruntowych (dotyczy trzech uchwał), za wyjątkiem powołania przepisu § 3 ust. 1 uchwały nr XII - 56/99 Rady Gminy Dobroszyce z 23 lipca 1999 roku w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia, i obciążenia nieruchomości, będącymi własnością Gminy Dobroszyce oraz ich wydzierżawienia i najmu na okres dłuższy niż trzy lata, zbędnie powołano się na art. 23 ust. 1 i art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Te przepisy ustawy stanowią o ogólnych zasadach gospodarowania posiadanym zasobem nieruchomości, natomiast szczegółowe i jednoznaczne uprawnienia Zarządu do gospodarowania mieniem (w tym uprawnienia do nabywania mienia) określone zostały w podanej uchwale Rady, ustanowionej na podstawie upoważnienia art. 18 ust. 2 lit. a ustawy o samorządzie gminnym wraz z uwzględnieniem przepisów ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami.

W Urzędzie nie prowadzono ewidencji wystawionych upomnień i wysłanych do podatników, opóźniających się z opłatami podatkowymi. Do prowadzenia takiego rejestru zobowiązuje § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 maja 1999 r. w sprawie sposobu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. Nr 50, poz. 511).

W 2000 roku spośród 29 osób prawnych, 5 osób nie wywiązało się z terminowego złożenia deklaracji podatkowych; fakty takie zostały stwierdzone już w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy. Natomiast ze strony Gminy jako organu podatkowego nadal nie prowadzono żadnych czynności dyscyplinujących, wobec uchylających się od powyższego obowiązku, do czego zobowiązano się w piśmie skierowanym do Prezesa Izby w piśmie znak OiZ 091-2/97 z 3 lipca 1997 roku.

Weryfikacja zgodności podstaw wymiarów podatkowych, przeprowadzona u 310 osób fizycznych, płacących podatek od nieruchomości w roku 2000 wykazała, że 11 podatnikom nierzetelnie ustalone zostały podstawy wymiarów podatku, w wyniku czego 5 podatnikom zostały naliczone za- wyższe należności łącznie o 68,58 zł, a pozostałym zaniżono je łącznie o 271,84 zł.

Wójt Gminy wraz z Zastępcą, jako członkowie Zarządu, 19 czerwca 2000 roku podpisali w imieniu Gminy umowę pożyczki z przedstawicielami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, bez wyrażenia stosownej decyzji Zarządu w odrębnej uchwale, upoważniającej ich do jej podpisania. Nie dopełniony został w tym przypadku obligatoryjny wymóg art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zmianami).

Wykazując Panu wyżej wymienione fakty kontrolne, na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 14 stycznia 2000 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. nr 3 poz. 34), wnoszę o podjęcie skutecznych działań w celu ich eliminacji i zapewnienia działań zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności o:

1. Bieżące stosowanie i egzekwowanie od służby finansowej Urzędu obowiązujących procedur prawnych, odnoszących się do realizowanego w Gminie inkasa należności podatkowych za pośrednictwem wyznaczonych inkasentów, a zwłaszcza zobowiązanie ich do terminowego rozliczania się z pobranego inkasa oraz podjęcie na podstawie art. 39 ust. 1 stosownych decyzji w sprawie zaległych odsetek za zwłokę od inkasentów.
2. Zobowiązanie pracowników służby podatkowej, do wystawiania nakazów płatniczych wyłącznie podatnikom wskazanym w powołanym wyżej § 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego.
3. Precyzyjne kierowanie się wytycznymi zawartymi w obwieszczeniach ministra finansów w sprawie stawek od zaległości podatkowych, przy wprowadzaniu do programu komputerowego bazowej stawki, będącej podstawą do naliczenia odsetek należnych dla Gminy.
4. Powoływanie w wydawanych przez organy gminy decyzjach administracyjnych obowiązujących i niezbędnych podstaw prawnych.

5. Zobowiązanie pracowników służby podatkowej do założenia i prowadzenia rejestru wystawianych w Urzędzie upomnień podatnikom, wymaganego na podstawie § 3 ust. 2 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.
6. Zobowiązanie uchylających się podatników do terminowego składania deklaracji podatkowych, pod groźbą zastosowania wobec nich sankcji karnych przewidzianych w art. 54 Kodeksu Karnego Skarbowego.
7. Korzystanie z ustawowych uprawnień do kontroli formalnej i u podatników (art. 272 ust. 2 oraz 281 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa), w zakresie ustalenia im właściwych podstaw wymiaru podatków oraz dokonanie analizy bieżących podstaw podatkowych u wszystkich podatników i wprowadzenie stosownych zmian naliczeń w opłatach podatków w przypadkach, w których podstawy te przyjęte zostały niewłaściwie.
8. Zaciąganie kredytów i pożyczek w imieniu Gminy zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 133 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Stosownie do art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnoszę o poinformowanie tutejszej Izby, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Edward Podczaszyński
Przewodniczący Rady Gminy Dobroszyce